

NORSIRK

RAPPORT OM EMBALLSJEOPTIMERING OG AVFALLSFØREBYGGING

FRA 2023

#klartdetnytter

Guro Kjørsvik Husby
Kommersiell direktør i NORSIRK

Fjerde året med emballasje- optimeringsrapportering

Til nå har vi fått svært gode tilbakemeldinger fra direktoratet på rapportene – og benytter derfor også i år samme mal for rapporteringen.

Når vi ser på mengde emballasje våre kunder har satt på det norske markedet, ser vi at 92% av denne mengden er “dekket” i denne besvarelsen. Men, det betyr ikke at alle som har en rapporteringsplikt har besvart. Faktisk er det en nedgang i år på besvarelser med konkrete tall, noe vi ikke er fornøyde med. Med det nye emballasjedirektivet på vei, er det enda viktigere for alle som har produsentansvar for emballasje å ha kontroll og dokumentasjon på plass over emballasjemengder, emballasjetyper, eventuelt innhold av miljøgifter i emballasje, osv. Når EU-regelverket kommer blir det ikke mindre det skal holdes kontroll over – heller mer. Sjekk derfor ut kurskalenderen vår - så du blir opplyst om hva som skal til for å være i “samsvar” i årene som kommer. Både kursene, webinarne og rådgivningstjenestene våre tilbys etter å ha fått tilbakemeldinger fra kundene våre om hvor utfordrende det er å ha oversikt over alt som kommer fra EU og kravene det skal leveres på. Mer om dette på norsirk.no og på side 18 i rapporten.

Som tidligere presenterer vi også eksempler på hva NORSIRKs kunder gjør av optimeringstiltak eller

ombrukstiltak. I denne rapporten er det tre kunde-historier som er spesielt trukket frem;

IKEA har et uttalt mål om å bli plastfrie – hvordan de skal komme i mål med dette kan du lese om på side 30.

Norenc har startet med påfyll-løsninger og deler erfaringer på side 24

KICKS har gjennomført et større logistikkprosjekt med nytt lager, som gjør at de pakker mer effektivt og benytter færre paller – og dermed reduserer emballasjemengdene sine. Mer om KICKS finnes på side 28.

God lesning – og bruk gjerne rapporten som en inspirasjonskilde for hvordan du selv skal arbeide videre med egen emballasje. Det er i all hovedsak emballasje- og rådgivningsteamet bestående av Ane Olafsrud, Christine Ellingsen og Anastasiia Moldavska som har skrevet og analysert rapporten.

Guro K. Husby
Kommersiell direktør i NORSIRK

25. september 2024

Innhold

Fjerde året med emballasjeoptimeringsrapportering	2
Om undersøkelsen	4
Utvikling i mengder over tid	7
Emballasjeoptimering og avfallsreduksjon	9
• Tiltak for gjenvinnbarhet	10
• Innhold av gjenvunnet materiale	12
- Plastemballasje	
- Fiberemballasje	
- Glass- og metallemballasje	
• Ombruk	13
Miljøgifter og bekymringsfulle stoffer	14
Kunnskap	16
Planlagte tiltak	17
Påfyll av kunnskap fra NORSIRK	18
• Nå tilbyr NORSIRK kurs, webinar og rådgivningstjenester	18
• Oppnådde gjenvinningsmål	20
• Emballasje – som en del av sirkulærøkonomien	21
• Norenc	24
• Bærekraftig emballasje – fra teori til praksis	25
• KICKS	28
• IKEA	30
• Stoffer i emballasje – hvilke reguleringer finnes det?	32
• Ansvar og roller som produsent, importør og distributør	34
• Kurskalender	35

EU-målene for materialgjenvinning av plastemballasje er 50 % av all plast innen 2025 og 55 % innen 2030. Norsirk skal sørge for at kundene våre fortsatt kan sove godt om natten, i visshet om at Norsirk som returselskap samler inn det vi har ansvar for og tar betalt for, samtidig som vi sørger for avtaler med gjenvinnere som holder så høy kvalitet at vi oppnår å drive i samsvar med kravene i lovverket.

Om undersøkelsen

Data som presenteres i denne rapporten kommer fra en omfattende spørreundersøkelse vi har sendt til alle NORSIRKs kunder.

Undersøkelsen er sendt til alle kunder, både de som satte emballasje på det norske markedet i 2023 og de som ikke har satt emballasje på markedet. Spørsmålene i undersøkelsen er i noen grad justert fra tidligere år.

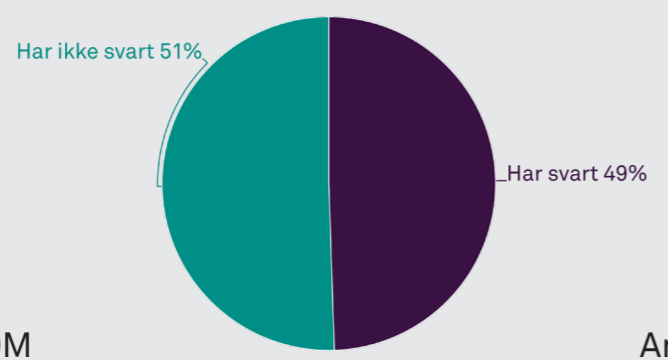
Like under halvparten av den totale kundemassen har besvart undersøkelsen, mens like over halvparten av kundene som har satt emballasje på markedet har besvart. De kundene som har svart står for 92% av vår totale "Put on market" (POM). Om kundene som står bak de resterende 8% har rapportert selv eller via konkurrerende retursystem vites ikke.

Det kan være flere grunner til at ikke alle kunder benytter seg av anledningen til å rapportere på sitt arbeid med emballasjeoptimering og avfallsreduksjon gjennom NORSIRK. Én av dem kan være at ikke alle vet at dette er et krav som stilles til alle produsenter gjennom avfallsforskriftens kapittel 7. Basert på tilbakemeldingene vi har fått kan man også slå fast at mange mener de ikke har noe å rapportere, på bakgrunn av at emballasjen de importerer er designet av leverandører eller hovedkontor i utlandet. Denne gruppen av kunder sier at de ikke har noen mulighet til å påvirke emballasjedesign, og mange lener seg nok på at denne typen rapportering blir gjort av leverandør/hovedkontor.

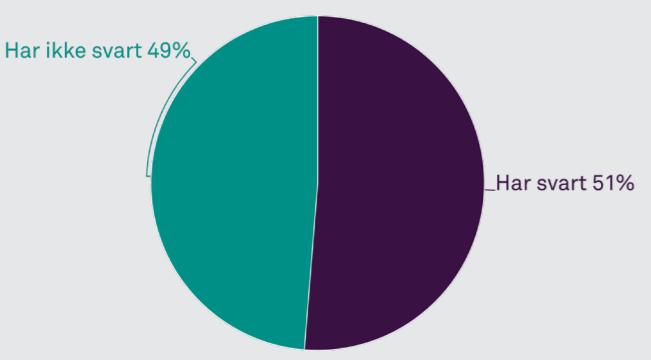
Videre har vi mange kunder med relativt få ansatte i sin bedrift, og man kan spekulere i om rapportering på emballasjeoptimering er en oppgave som fort kan bli nedprioritert hos enkelte av disse bedriftene. Flere av spørsmålene vi har til kundene som angår design av emballasje blir av mange besvart med varianter av «dette angår ikke meg». Forklaringene som blir

«Kundene som har svart på undersøkelsen står for 92 % av vår POM»

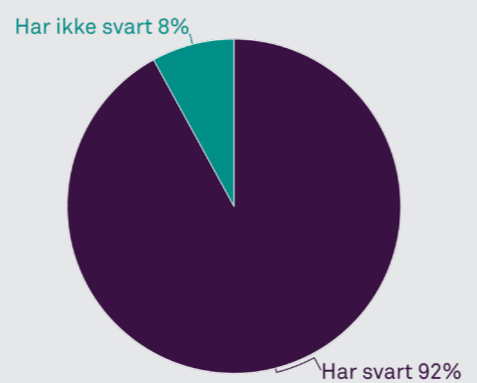
Alle emballasjekunder

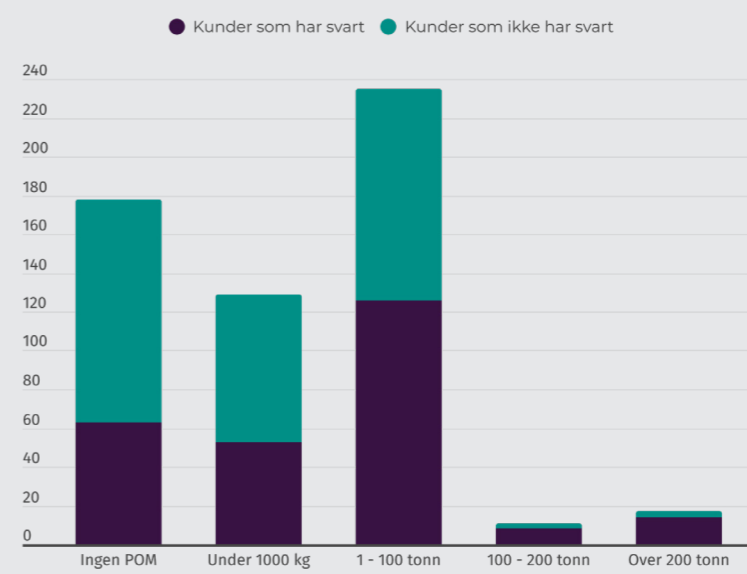
Kunder med POM

Andel av POM

Svarandel, ulike kundegrupper

gitt dreier seg gjerne om at både beslutninger og evalueringer blir gjort ved hovedkontor i andre land, eller at man importerer varer fra ulike leverandører i andre land og dermed ikke har innflytelse på hvordan emballasjen utformes.

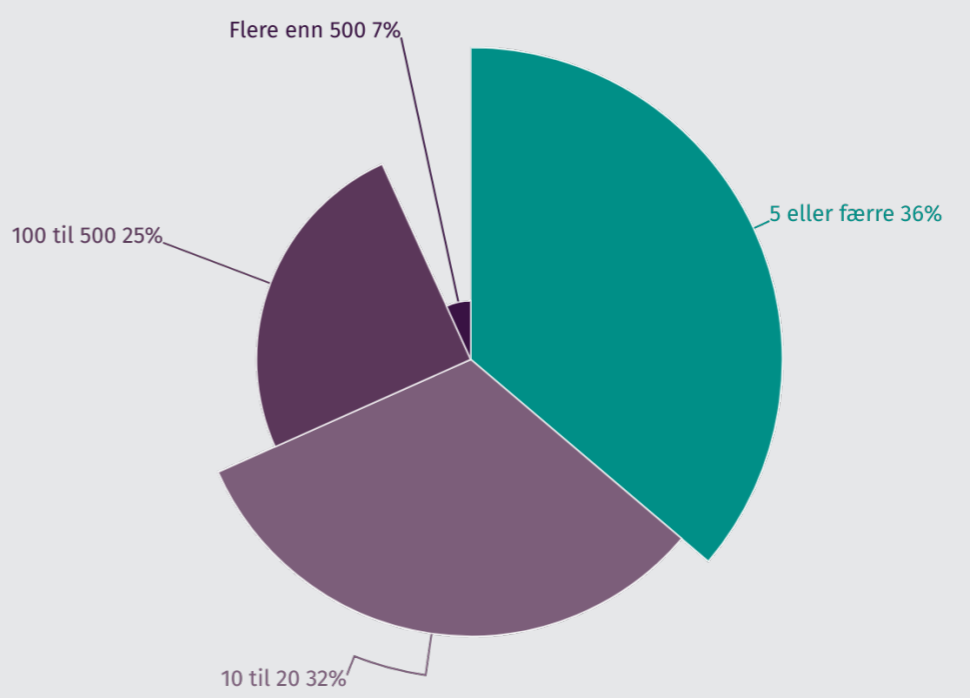
En betraktning her, som vi også har belyst med kundeeksempler i tidligere rapporter, er at man som importør absolutt kan påvirke hva slags emballasje man tilfører det norske markedet. Det kan gjøres ved å stille krav til sine leverandører, eller velge

leverandører med en tydelig miljøprofil, og som aktivt jobber med å optimere sin egen emballasje.

Vi kan likevel se at disse mulighetene nok varierer fra bransje til bransje, og at størrelsen på bedriften kan påvirke i hvor stor grad man har mulighet til å følge opp arbeidet som blir utført av flere leverandører i mange land.

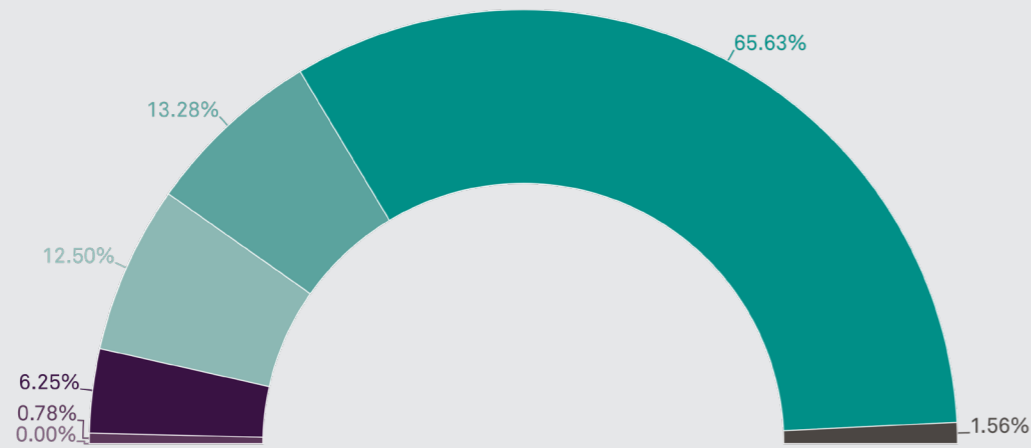
NORSIRK jobber kontinuerlig med å informere kundene våre om deres plikter knyttet til rapportering.

Størrelsen på våre kunder - målt i antall ansatte

Type produsent

- Produsent av emballasje i Norge.
- Eksportør av emballasje fra Norge.
- Importør av emballasje til Norge.
- Eksportør av emballerte varer fra Norge.
- Fyller/pakker i Norge.
- Importør av emballerte varer til Norge.
- Vet ikke

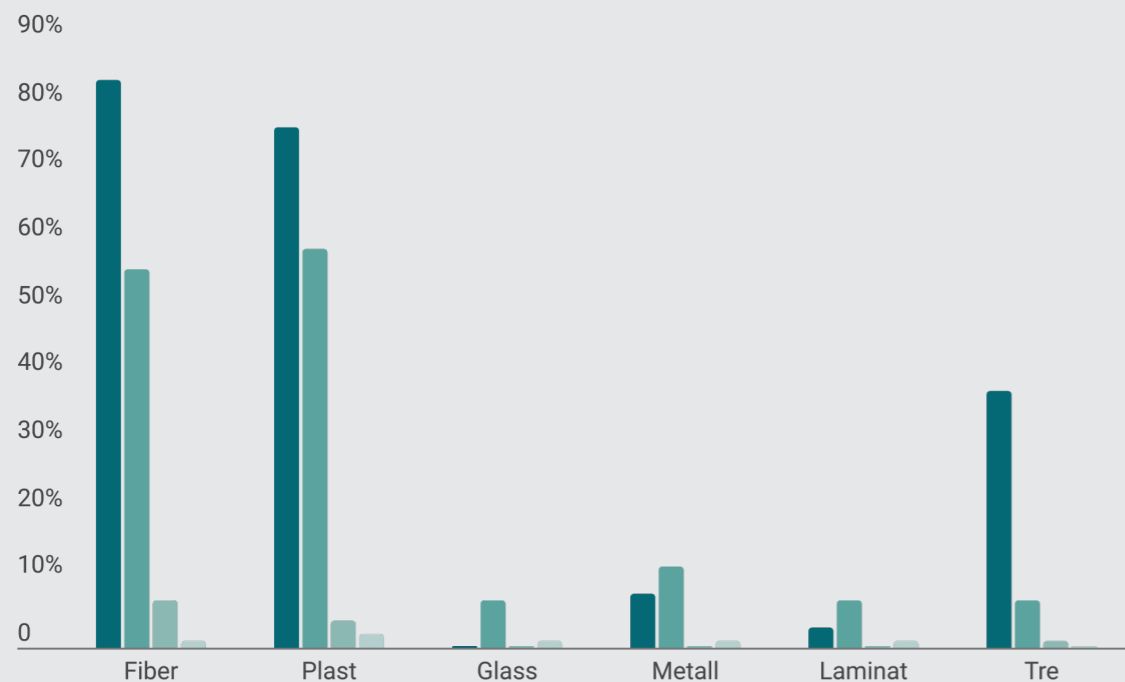

«Alle medarbejdere medbringer nu den pap-emballage, vi modtager som privatpersoner, når vi handler on-line. Vi genbruger disse æsker i stedet for at købe ny emballage. En skoæske kan være ganske fin, når man sender en reservedel til en fryser»

Svar fra kunde

Type emballasje våre kunder har

- transport
- salg
- service
- drikke

Utvikling i mengder over tid

Kundene har blitt spurt om hvor mye de totale emballasjemengdene har endret seg fra 2022 til 2023, samt hvor mye de ulike emballasjefraksjonene har blitt redusert som følge av optimeringstiltak.

Sistnevnte spørsmål er det noen få kunder som har oppgitt mål på, men flere sier at de er usikre på den eksakte mengden. Vi har derfor valgt å presentere "utvikling i emballasjemengder" separat fra "emballasjemengder redusert som følge av tiltak", for å sikre best mulig kvalitet i de ulike datasettene.

I denne figuren har vi også hentet data fra fjorårets rapport, vist med lilla rammer. Data fra årets rapport er vist med grønne rammer. For hvert av disse datasettene er emballasje redusert som følge av tiltak utført i det aktuelle året (2022 eller 2023) vist med henholdsvis lilla eller grønt fyll, mens emballasje redusert som følge av tiltak utført FØR det aktuelle året er vist med grått fyll. Y-aksen er logaritmisk for bedre lesbarhet. Grunnen til at det ikke er tall

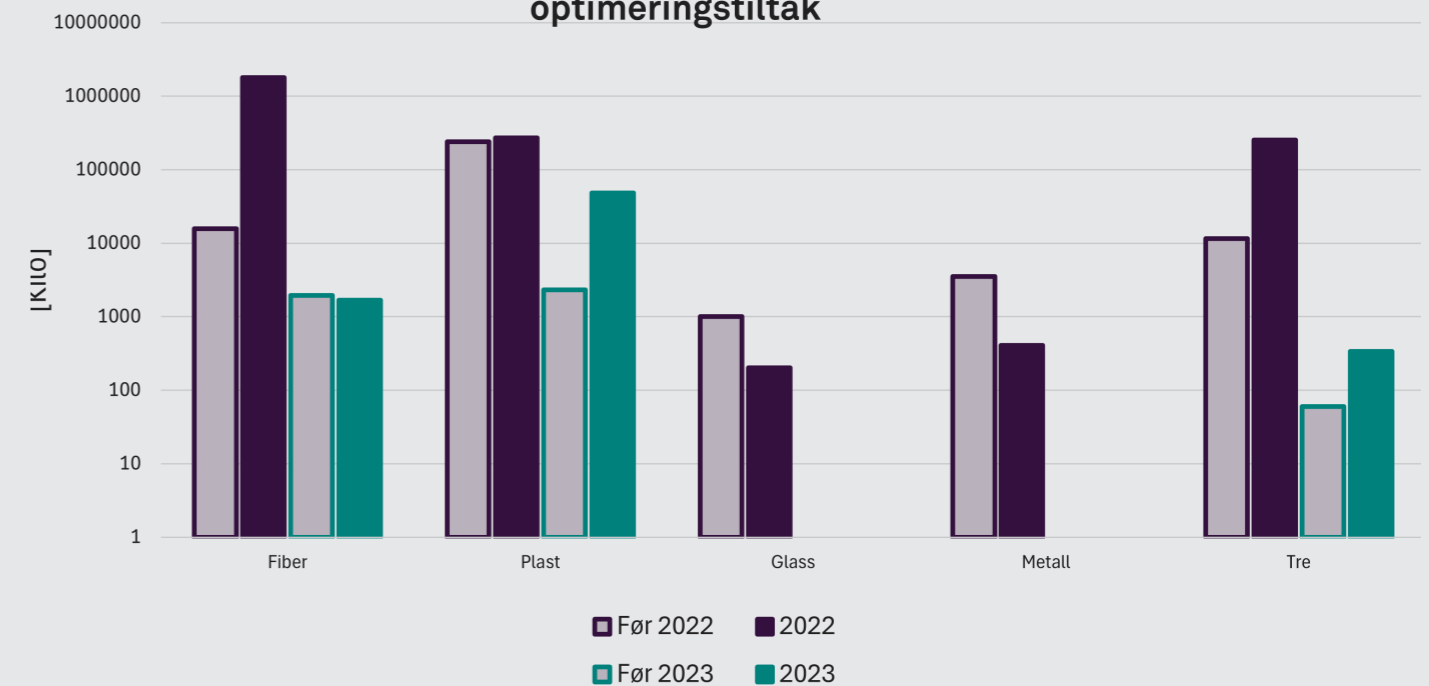
for 2023 på «glass» og «metall» er at det ikke har blitt rapportert reduksjon i 2023 som følge av optimeringstiltak på disse fraksjonene.

Det må bemerkes at antall kunder som har svart med konkrete tall på dette spørsmålet har gått ned i år fra i fjor, og vi anser det som et lite representativt mål på den totale effekten av emballasjeoptimeringstiltak. Til tross for dette ønsker vi å vise de tallene som kundene våre meldt inn, som det også etterspørres om fra Miljødirektoratet.

«Senaste optimering 2020, nya projekt pågår.»

Svar fra kunde

Rapportert reduksjon i emballasje som følge av utførte optimeringstiltak

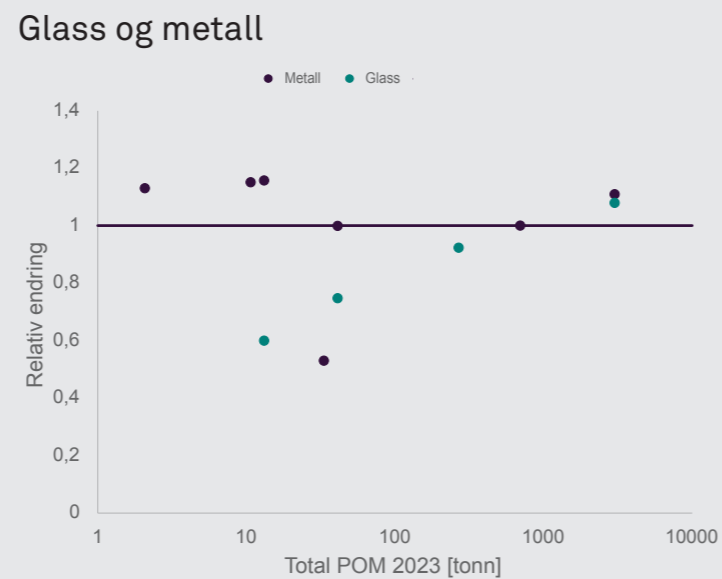
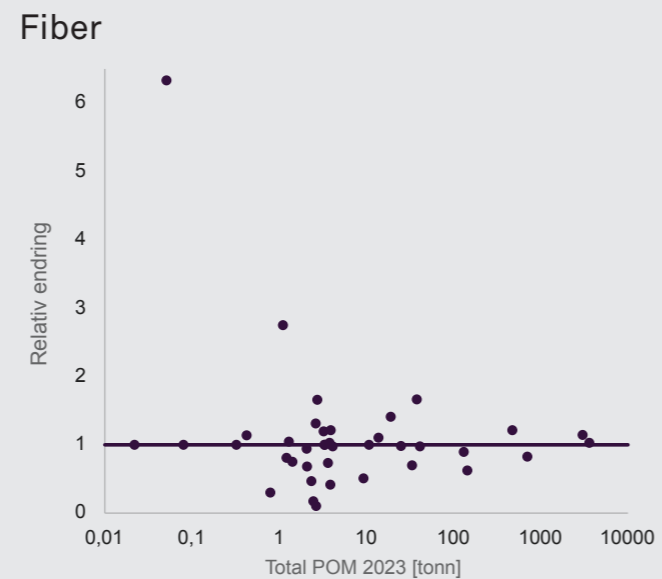
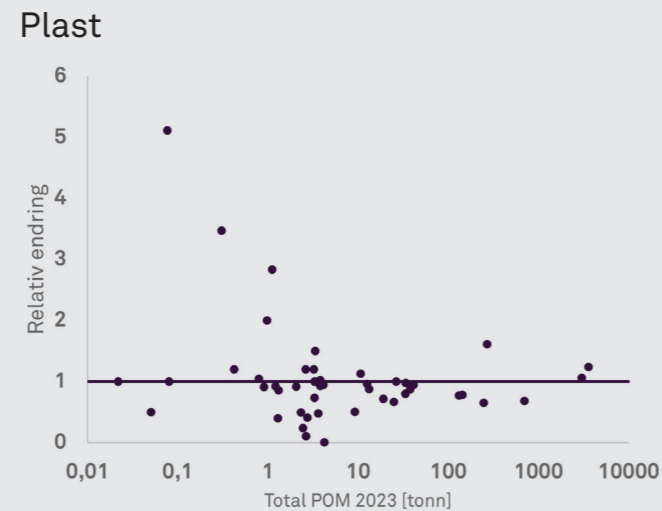
Utvikling per materiale

Vi har også spurt kundene om hvordan emballasjemengdene har utviklet seg fra 2022 til 2023 per materiale. Siden kundene varierer fra å sette noen få kilo på markedet til mange tonn, er tallene normert til 2022-mengder. Altså er en relativ endring større enn én en økning fra 2022 til 2023, og en relativ endring mindre enn én er en reduksjon. For å sette den relative endringen i perspektiv, har vi plottet dem mot totale emballasjemengder (alle fraksjoner) i 2023.

For fiber og plast ser vi de største relative økningene i emballasje hos de små kundene, mens for større kunder er relativ endring mindre, både økning og reduksjon i mengde emballasje.

Det er bare noen helt få kunder som har rapportert endring i mengdene av glass- og metallemballasje, hvor det i hovedsak er nedgang på glass og økning i metall.

«Mener at vi har effekt hvert år selv om det er vanskelig å måle. Spesielt i 2023 og 2024»

Emballasjeoptimering og avfallsreduksjon

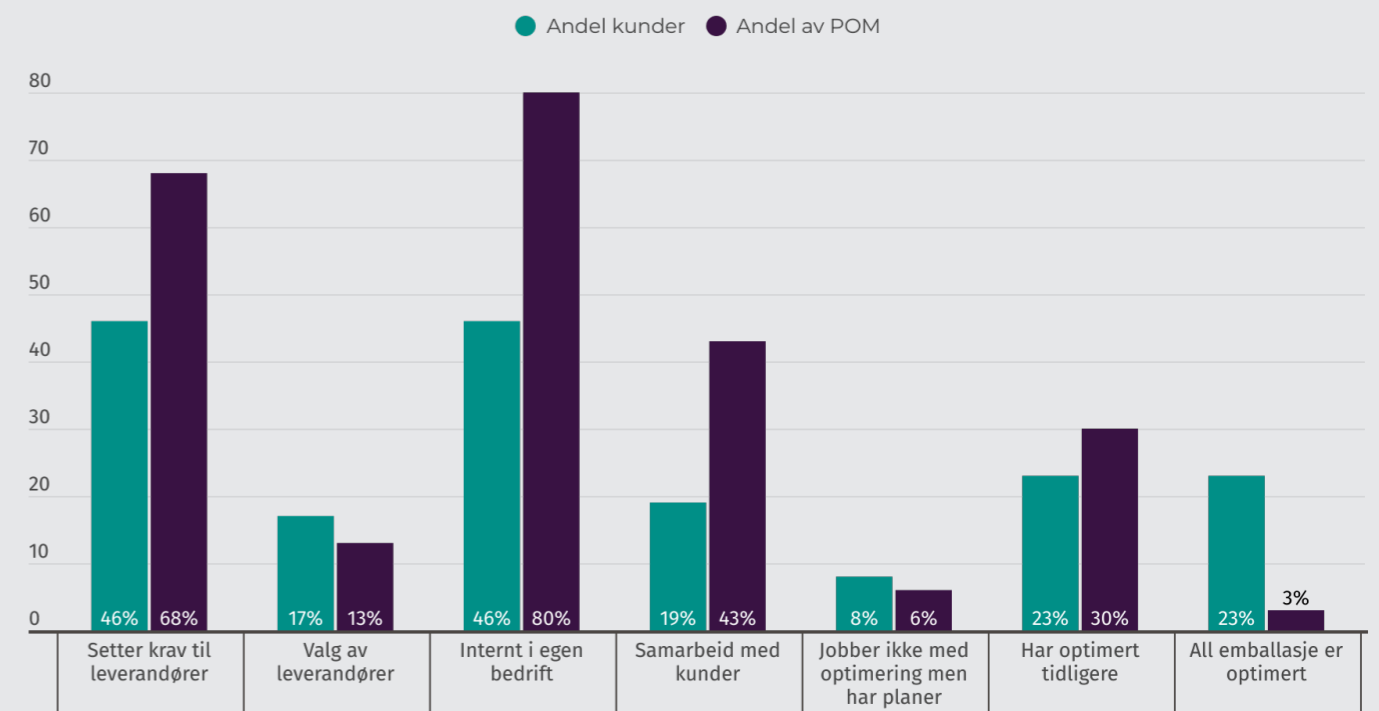
I spørsmålet om hvordan kundene våre jobber med emballasjeoptimering var det mulig å krysse av på flere svaralternativ.

I det store og hele svarer kundene ganske likt på hvordan de jobber med emballasjeoptimering sammenlignet med i fjor, men en utvikling er at andelen kunder er større enn andelen POM på svaralternativet «vi velger leverandører basert på blant annet emballasjeprofil». Dette betyr at flere små kunder med liten POM har valgt dette alternativet.

Blant årets respondenter svarer rundt halvparten at de jobber med emballasjeoptimering ved å sette krav

til leverandører, samt arbeid internt i egen bedrift. En god del (23 % av kundene) svarer at emballasjen deres allerede er optimert. Dette er mest sannsynlig på grunn av at en stor del av kundemassen bruker brune pappesker, og kanskje tre-/plastpaller som hovedemballasje, og opplever ikke at de kan gjøre store endringer utover dette. Det er likevel positivt at flere som importerer emballerte varer setter krav til leverandører, og velger leverandører ut ifra emballasjens utforming.

Måte å jobbe med emballasjeoptimering

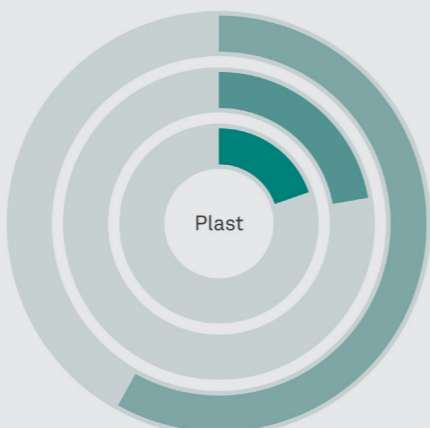
Tiltak for økt gjenvinnbarhet

Plast

Av kundene som har besvart undersøkelsen er det 81 % som svarer at de setter plastemballasje på markedet, inkludert plastbæreposer, EPS og laminater. 44 % av disse kundene rapporterer at de har gjennomført ett eller flere tiltak for å øke gjenvinnbarheten på sin plastemballasje.

Kunder som har gjort tiltak – plast

● Har plast, men ikke gjort tiltak ● Gjort ett tiltak ● Gjort mer enn ett tiltak

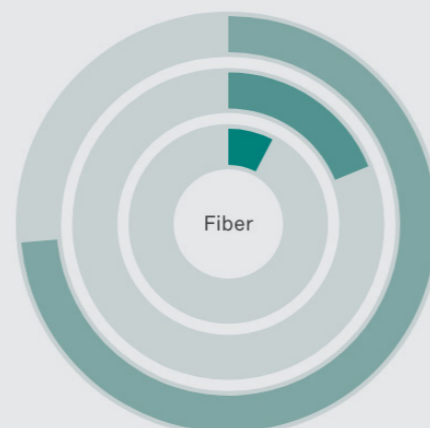

Fiber

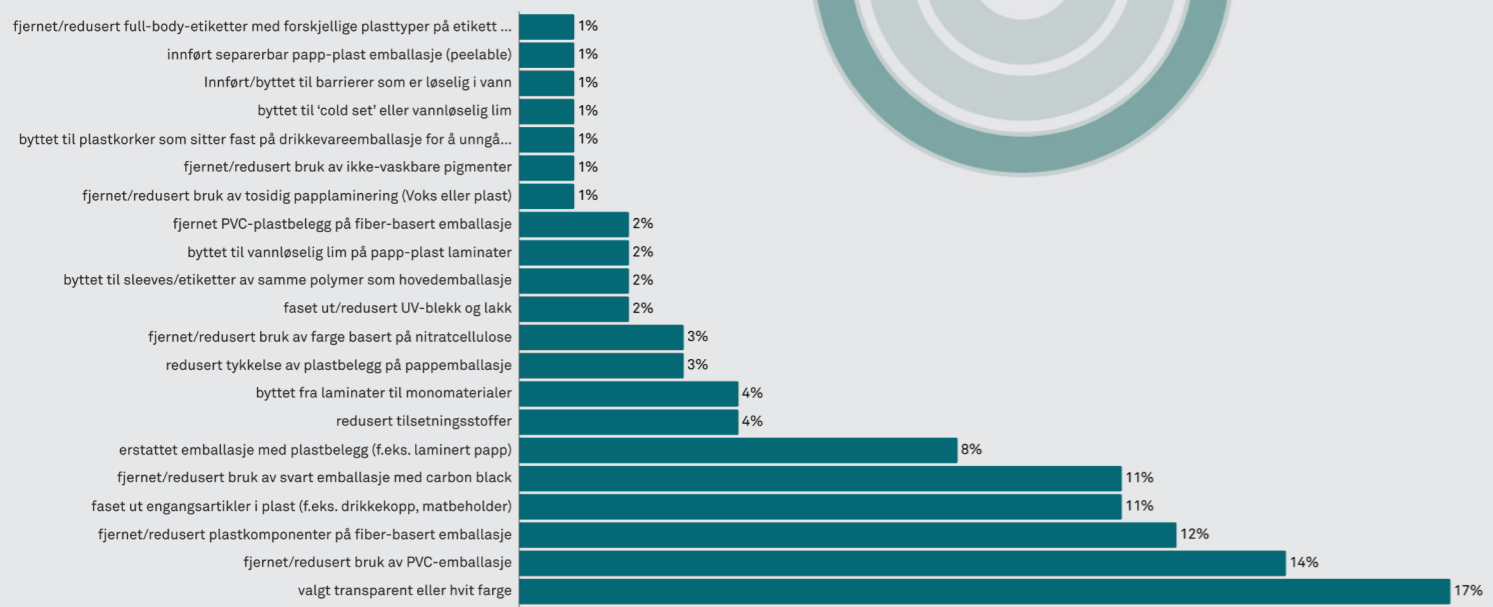
Av kundene som har besvart undersøkelsen er det 93 % som svarer at de setter fiberbasert emballasje på markedet, og 26 % av disse rapporterer at de har gjennomført ett eller flere tiltak for å øke gjenvinnbarheten på emballasjen.

Kunder som har gjort tiltak – fiber

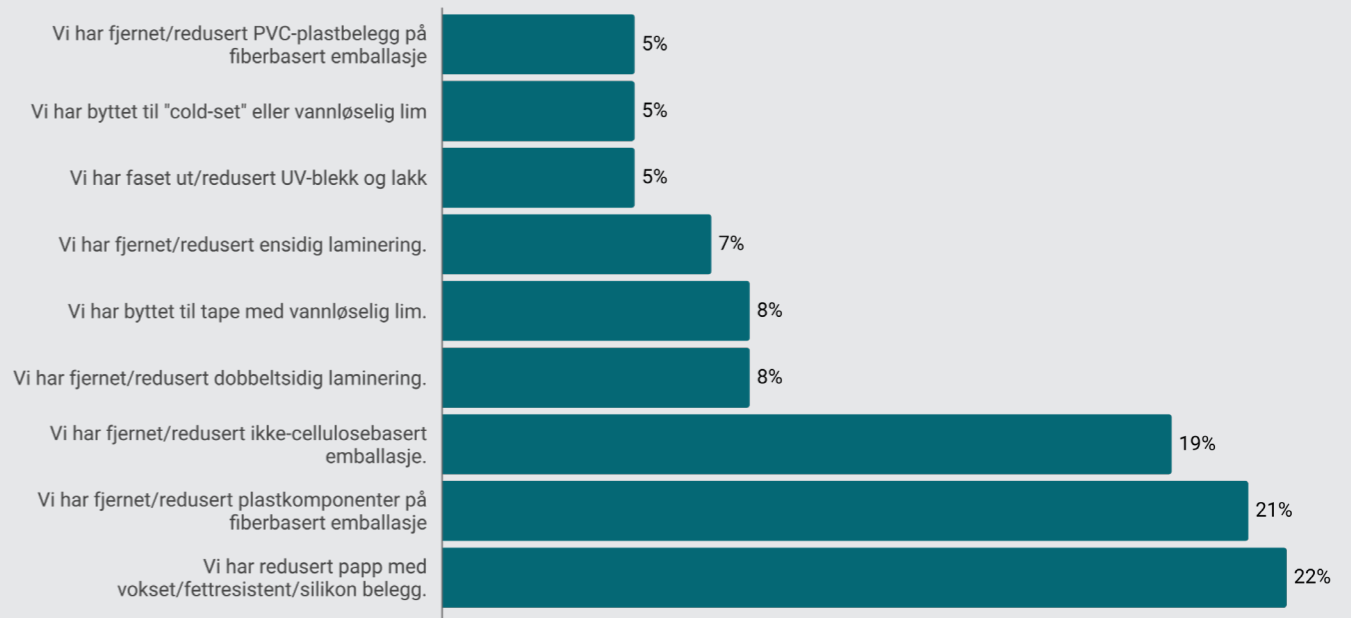
● Har fiber, men ikke gjort tiltak ● Gjort ett tiltak ● Gjort mer enn ett tiltak

Gjennomførte tiltak – plast

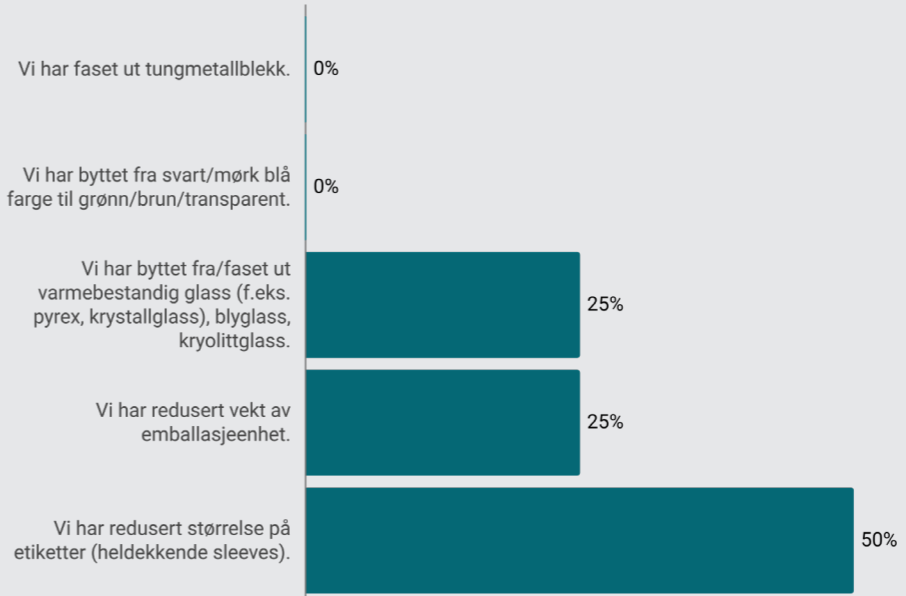
Gjennomførte tiltak – fiber

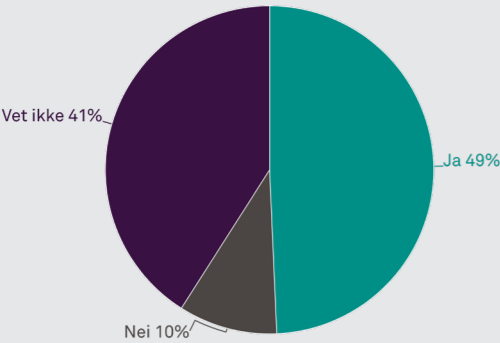
Metall og glass

17 % av kundene rapporterer at de setter emballasje av glass eller metall på markedet. Det er ikke rapportert noen tiltak for å øke gjenvinnbarheten på metallemballasje, men 2 % av kundene med glassemballasje har enten faset ut varmebestandig glass eller redusert vekt på emballasjeeenheten, og 4 % har redusert størrelse på etikett.

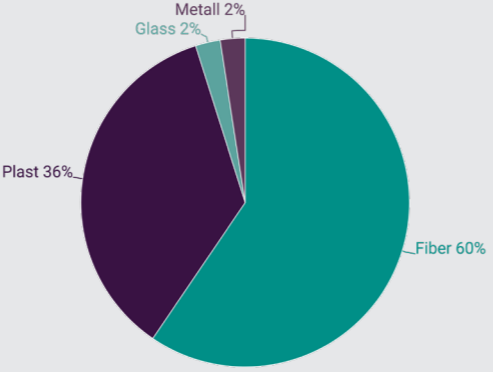
Gjennomførte tiltak – glass

Kunder med gjenvunnet materiale*

Emballasjemateriale med gjenvunnet innhold

«Vi bruker ikke kombinasjonsemballasje, som er vanskeligere å kildesortere riktig.»

Svar på hvordan emballasjen er tilpasset for å gjøre kildesortering mer intuitiv

Innhold av gjenvunnet materiale

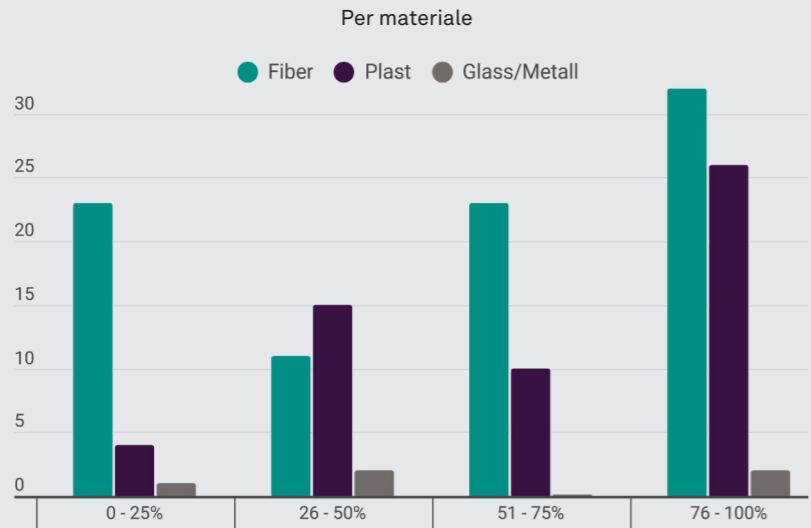
Det er 49 % av kundene som svarer at de har innhold av gjenvunnet råvare i sin emballasje. Dette er en økning fra i fjor. Samtidig har andelen som sier de ikke vet om de har gjenvunnet innhold gått ned til 41 % og andelen som svarer nei er stabil på 9 %.

Vi har bedt kundene om å angi andel innblanding av gjenvunnet råvare per materiale for inntil tre eksempler. Med tanke på at de fleste kunder har mange produkter med ulik emballasje, vil et slikt spørsmål nødvendigvis ikke gi et komplett bilde av

virkeligheten, men det er likevel interessant å merke seg hvordan dette besvares.

60 % av de nevnte eksemplene er fiberbasert emballasje og 36 % er plastemballasje. Dette skiller seg tydelig fra resultatene i fjorårets undersøkelse, hvor man ble bedt om å angi eksempler på type emballasje. Da var det klart flere tilfeller av plastemballasje som ble nevnt, og vi spekulerte i om at det kunne skyldes at gjenvunnet innhold i fiberemballasje gjerne går litt under radaren.

Innhold av gjenvunnet råvare

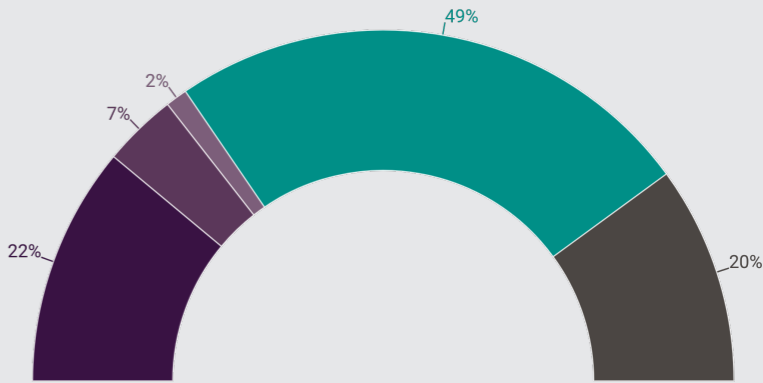

* det var skrevet feil i fjorårets rapport. Riktige tall er Ja: 44%; Nei: 9%; Vet ikke: 47%

Ombruk

Om lag 7 % av de som har besvart undersøkelsen sier at de har innført ombruksemballasje i 2023. Mens 22 % har innført ombruksemballasje før 2023. Som foregående år er det mange som opplyser om at de ikke har ombruksemballasje, men gjenbraker emballasjen de får tilsendt. Dette er selvfølgelig et godt tiltak, men det er viktig å presisere at gjenbruk ikke kvalifiserer som ombruk når de nye ombrukskravene iverksettes i 2030. Finn mer informasjon om dette senere i rapporten.

Av de som enten har innført ombruksemballasje eller har planer om å gjøre det i år, er det klart flest som har (eller skal ta i bruk) ombrukstransportemballasje, deretter salgsemballasje. For begge kategorier er det mest vanlig å delta i åpne systemer. Noen få benytter seg av ombruksemballasje i netthandel, og det er også noen som rapporterer at de har innført denne type emballasje i 2023.

- Vi har ombruksemballasje, innført før 2023
- Vi innførte ombruksemballasje i 2023
- Vi skal innføre ombruksemballasje i 2024
- Vi har ikke ombruksemballasje, men brukt emballasje brukes igjen
- Vi har ikke planer om ombruksemballasje

Ombruksemballasje

Ombruk betyr at et produkt brukes igjen til samme formål som det opprinnelig var ment til. Ombruksemballasje må ofte forberedes for ny bruk, for eksempel sjekkes, vaskes eller repareres. Systemet dette skjer i kan være åpent (emballasje sirkulerer mellom forskjellige aktører, men returneres til én aktør) eller lukket (emballasje sirkulerer mellom én aktør eller samarbeidende aktører).

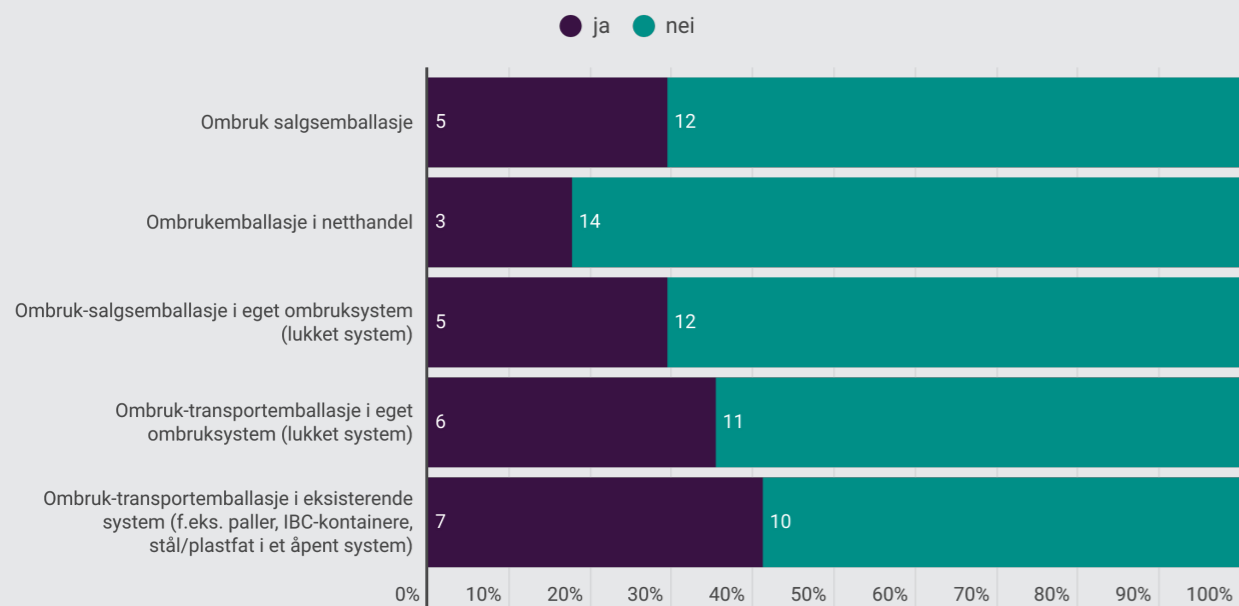
Ombruk transportemballasje:

- Brukes mest i B2B, som paller, kasser eller poser for frakt.
- Eksempler: Paller, sammenleggbare plastbokser, plastkasser (ikke pappesker), spann, fat, bulkcontainere, palleemballasje og stropper.
- Fra 2030 kreves det at 40 % av transportemballasje er ombruksemballasje (PPWR art. 29).

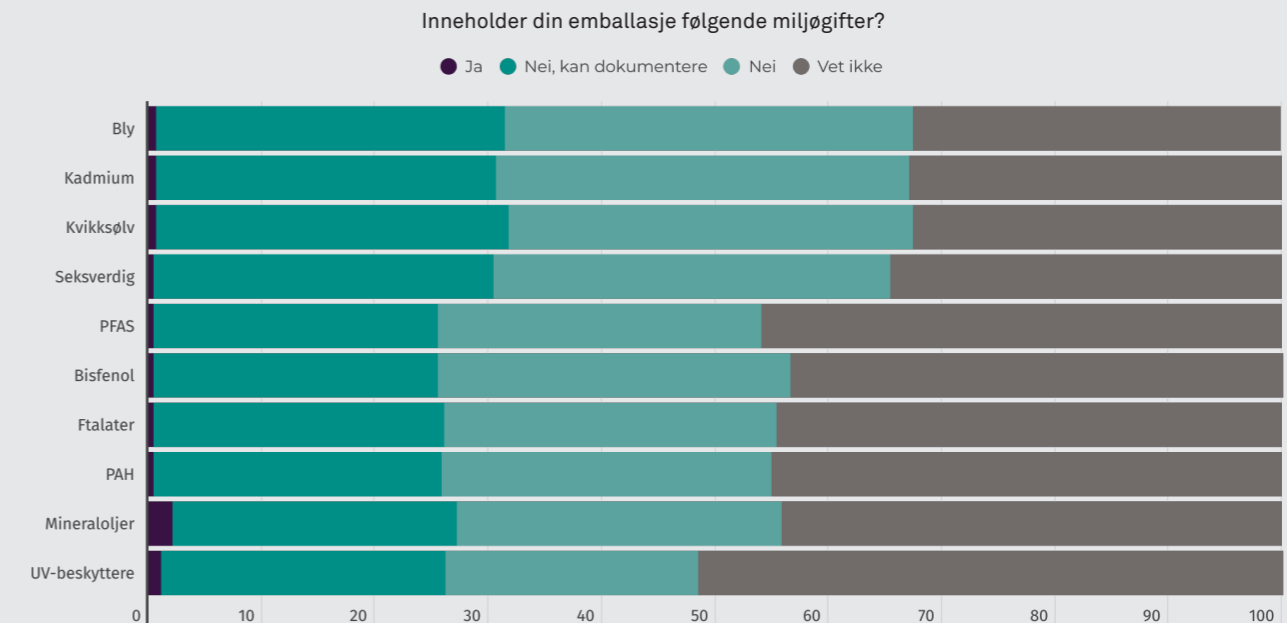
Ombruk salgsemballasje:

- Emballasje laget som en salgsenhet for sluttbruker (B2B og B2C).
- Eksempler: Trekasser, glass- eller aluminiumsbeholdere, take away-emballasje.
- Må være designet for, og inngå i, et system som sikrer ombruk.

Ombruksemballasje innført i 2023

Miljøgifter og bekymringsfulle stoffer i emballasje

Miljøgifter og bekymringsfulle stoffer

De fleste av kundene våre har ikke miljøgifter i emballasjen sin, selv om rundt en tredjedel svarer at de ikke vet. Det kan være usikkerhet rundt innhold av tungmetaller i emballasje som bølgepapp og annet gjenvunnet materiale. En større andel av kundemassen er usikre med tanke på miljøgifter eller andre tilsetningsstoffer, opptil halvparten på UV-beskyttere. Det er likevel viktig å presisere at usikkerheten er redusert siden i fjor.

På spørsmål om kundene har innhold av tungmetaller eller miljøgifter i sin emballasje, er det en nedgang i andelen kunder som svarer "vet ikke". Dette gjelder for alle andre forbindelser enn PFAS, hvor andelen som svarer at de ikke vet har gått opp med 2 % fra i fjor. Videre har andelen som svarer at de kan "dokumentere at emballasjen ikke inneholder miljøgifter" gått opp for alle forbindelser. Denne økningen er minst for PFAS, med 2.4 % og størst for UV-beskyttere med 6.6 %.

Det har vært et økende fokus på PFAS den siste tiden, blant annet gjennom Miljødirektoratets arbeid for å fremme et forbud mot hele gruppen av PFAS-er. Derfor kan det tenkes at flere produsenter har blitt oppmerksomme på kompleksiteten denne stoffgruppen består av. Som igjen kan være en mulig forklaring på hvorfor det nå er en liten økning i andelen kunder som ikke vet om de har emballasje med innhold av PFAS. Det samme fokuset kan nok også forklare hvorfor økningen i kunder som sier de kan dokumentere at emballasjen ikke inneholder PFAS er mindre enn tilsvarende økning for de andre forbindelsene.

Det er også en liten økning i andelen kunder som svarer ja på at emballasjen inneholder tungmetaller eller miljøgifter. Her er det imidlertid blitt presisert fra noen kunder at «ja» ikke nødvendigvis betyr at emballasjen inneholder disse stoffene, men at leverandører forholder seg til ulike spesifikasjoner og grenseverdier, som kan være høyere enn 0.

«Emballasje skal utformes, framstilles og markedsføres på en slik måte at den kan brukes på nytt eller gjenvinnes, herunder materialgjenvinnes, og at dens miljøvirkninger reduseres til et minimum ved disponering av emballasjeavfallet eller av restprodukter fra håndtering av emballasjeavfallet.»

Avfallsforskriften kap. 7. Vedlegg I. Grunnleggende krav til emballasjens sammensetning og mulighet for ombruk og gjenvinning. Punkt 1.

«Vi har skrevet i undersøkelsen at vi ikke vet om emballasjen inneholder kvikksølv etc., da vi ikke har fysisk sjekket det, selv om det ligger i kravet til våre leverandører at det ikke skal gjøres, i forhold til CoC. Men vi velger å svare at vi ikke vet, da vi har lært gjennom etisk handel arbeidet at det er vanskelig å garantere absolutt. Vi jobber derfor ned i leverandørkjedene med å følge opp kravene vi setter.»

Svar fra kunde på spørsmål om miljøgifter og bekymringsfulle stoffer i emballasje.

Hva er PFAS – hvorfor skal det forbys?

PFAS-er er miljøgifter blant de mest bekymringsfulle stoffene vi omgir oss med. Stoffene finnes i en rekke produkter vi bruker, som tekstiler, matemballasje og kjøkkenutstyr, kosmetikk, skismøring, og brannskum. I emballasje er det først og fremst i fettresistente lag i take-away-emballasje og matbeholdere.

Per- og polyfluoreerte alkylstoffer (PFAS-er) er en stor gruppe syntetiske stoffer som produseres mange steder i verden. Det finnes i dag over 10 000 ulike PFAS-er. Alt fra korte F-gasser til lange fluorpolymere er omfattet av forslaget om forbud.

PFAS-er er svært stabile. Det gjør at de i svært liten grad brytes ned i miljøet. Dermed

øker også konsentrasjonene i mennesker og miljøet. Noen PFAS-er bioakkumulerer i næringskjeden, det vil si at nivåene øker for hvert ledd i kjeden av dyr som spiser dyr, som spiser dyr, og så videre.

PFAS-er er satt i sammenheng med en rekke ulike effekter på helse og miljø. Noen effekter er godt dokumenterte, mens andre har blitt påvist i innledende studier som trenger bekreftelse fra ytterligere forskning. Blant de mer etablerte effektene finner vi sammenhenger mellom PFAS-er og effekter på immunsystemet, lever og stoffskiftet i mennesker, mens i dyrestudier er det også sett sammenhenger mellom noen PFAS-er og kreft og fosterskader.

Kilde: Miljødirektoratet

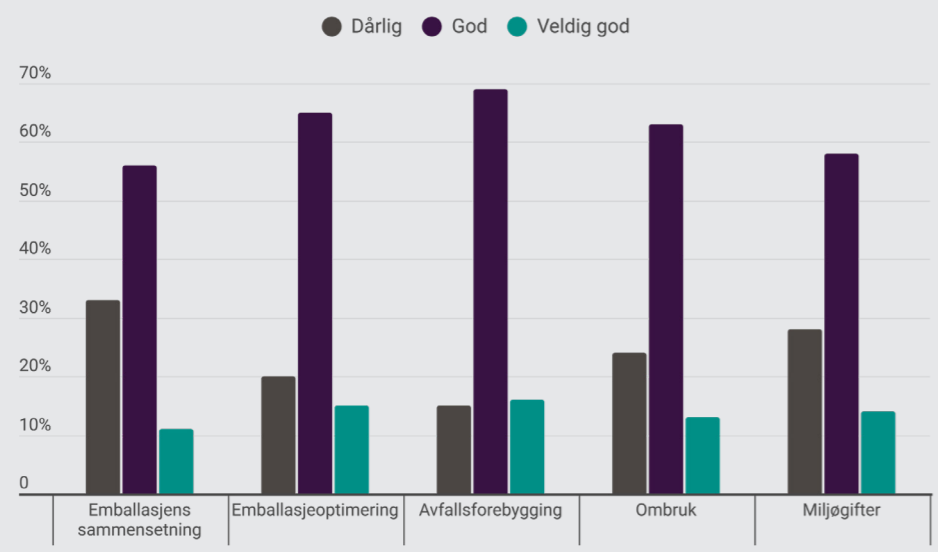
Kunnskap

Kundenes egen vurdering av sin kunnskap om emballasjeoptimering beskrives stort sett som god, med noe variasjon mellom de ulike områdene. Emballasjens sammensetning skiller seg ut ved å ha en høyere andel kunder som svarer at de har dårlig kunnskap om dette temaet, og få som svarer at de har veldig god kunnskap. Kunnskapene om miljøgifter rapporteres til å være marginalt bedre, men også her er det mange som svarer at nivået på kunnskapen er dårlig. Dette bildet har ikke endret seg stort fra i fjor, med unntak av at vi ser en økning i hvor mange som svarer at de har veldig god kunnskap om avfallsforebygging.

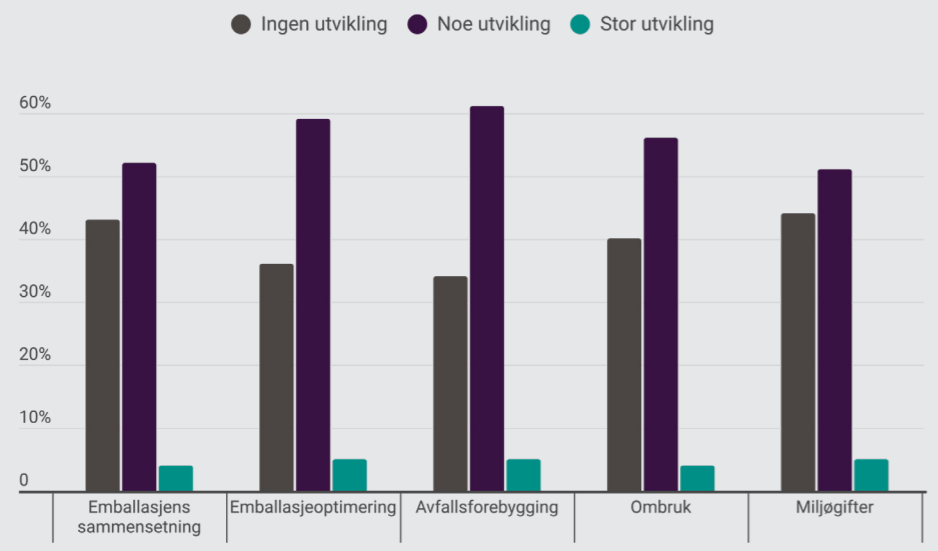
Når det gjelder utvikling i kunnskap er det svært få bedrifter som svarer at de har hatt stor utvikling på noen av områdene, og igjen er det emballasjens sammensetning samt miljøgifter som er de temaene hvor det er flest som svarer at de ikke har hatt noen utvikling.

Hos kundene som svarer at de har hatt stor utvikling av sitt kunnskapsnivå, nevnes blant annet Bærekraftskolen og bransjeorganisasjoner som en kilde til utvikling. I tillegg nevnes å aktivt følge opp gjeldende og kommende regelverk og det å ansette personell med ekspertkompetanse.

Kunnskap på relevante områder

Utvikling i kunnskapsnivå

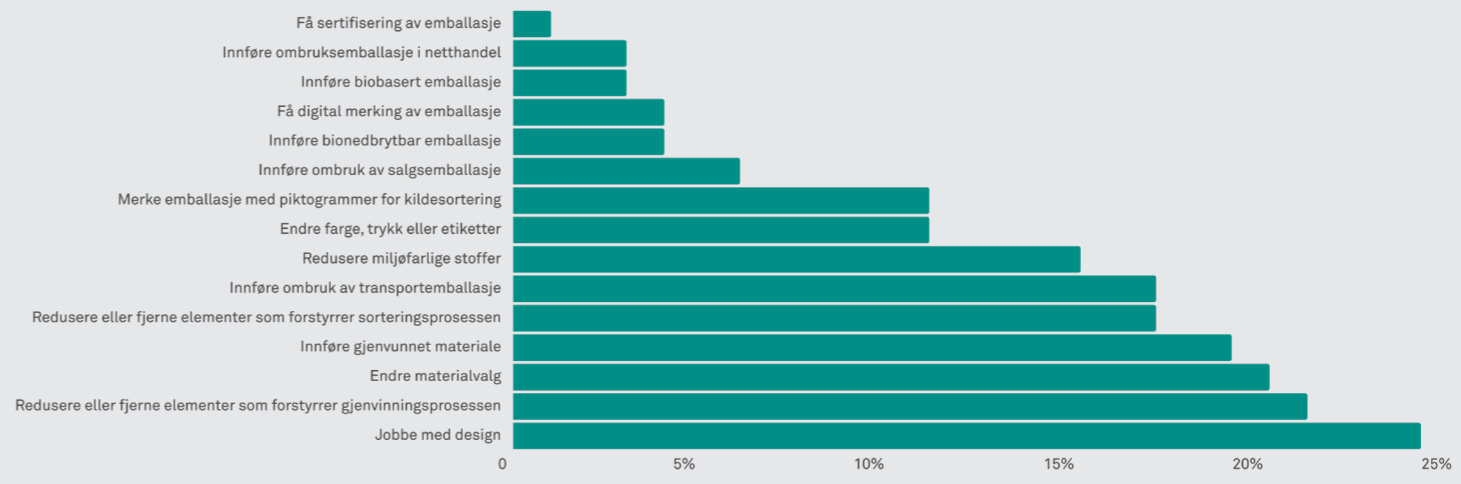
Planlagte tiltak

Av kundene som har rapportert er det 65 % som har fremtidige planer for emballasjeoptimering, og hele 42 % har planer om flere enn ett tiltak. De vanligste tiltakene det planlegges for, er å endre materialvalg, fjerne elementer som forstyrrer gjenvinningsprosessen, og å jobbe med designet av emballasjen.

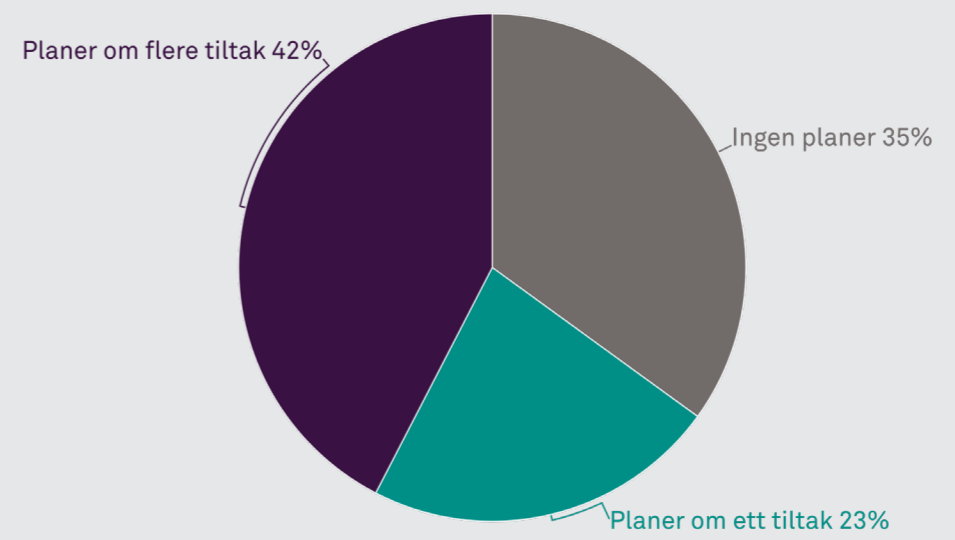
«Vi utarbeidet vår første bærekraftsrapport som medførte at vi ble mer opplyst om veldig mange temaer som tidligere er blitt tatt for gitt. Vi brukte også kompetansen vi opparbeidet oss fra 2021-2022 med sertifisering innen Miljøfyrtårn til å sette krav til våre leverandører som igjen førte til gode diskusjoner og innspill.»

Svar fra kunde på hvilke tiltak som er gjennomført for å øke kompetansen.

Planlagte tiltak

Fremtidige planer

NORSIRK INNSIKT

Nå tilbyr NORSIRK kurs, webinar og rådgivningstjenester

Er du usikker på hvordan din bedrift kan oppfylle kravene til sirkulærøkonomi? Ønsker du å sikre at din virksomhet er i samsvar med lover og regler, samtidig som du optimaliserer ressursbruken? NORSIRK tilbyr skreddersydde rådgivningstjenester for å hjelpe deg og din bedrift med å navigere i dette komplekse landskapet og sikre bærekraftig vekst.

NORSIRKs nye tjenester er et viktig skritt mot å støtte bedrifter i deres overgang til mer bærekraftige og sirkulære forretningsmodeller, hvor vi tilbyr rådgivning innen «bærekraftig emballasje» og «compliance på sirkulær økonomi».

Rådgivningstjenesten er spesielt utformet for å hjelpe bedrifter med å navigere de komplekse og stadig skiftende lovkravene, spesielt med hensyn til

kommende EU-regelverk, et initiativ som er en del av NORSIRKs bredere strategi for å fremme miljøvennlige løsninger og bidra til en mer bærekraftig fremtid.

Bærekraftig emballasje

NORSIRK skal sørge for at du og din bedrift lykkes med at deres emballasje samsvarer med gjeldende og kommende internasjonale og nasjonale lovverk.

Vi akter å være en aktør som gir deg kunnskapsbasert grunnlag for å ta bevisste og dokumenterte valg i forhold til emballasje. Dette ved at vi transformerer kunnskap om bærekraftig emballasje til praktisk handling og resultater.

Compliance på sirkulærøkonomi

NORSIRK skal gi deg trygghet på om at din bedrift er compliant med dagens og kommende lovverk innen sirkulærøkonomi, gjennom å gi pålitelig innsikt i hvilke deler av ens aktivitet og produktportefølje som er – og ikke er – compliant i dag.

Du vil via oss, få mulighet til å bli fullt compliant gjennom utarbeidelse av en handlingsplan med nødvendige tiltak tilpasset din bedrift.

Kurs og webinarer - høsten 2024

Vi tilbyr kurs og webinarer som dekker ulike temaer innen sirkulærøkonomi, med fokus på å gi kunnskap som kan omsettes til praktisk handling i din bedrift. Høstens kursrekke er tilpasset dagens behov, men vi vil justere temaene etter hvert som bransjen utvikler seg og nye myndighetsreguleringer trer i kraft. Dette sikrer at våre kurs alltid er relevante og nyttige for deg og din bedrift.

Kurs og webinar vil skje digitalt, live i foredragsformat med mulighet for deltakerinteraksjon. Våre webinarer er gratis for alle. Og alle som tar produsentansvaret sitt hos Norsirk får redusert pris på våre kurs.

- Webinar er gratis og gir en overordnet leksjon i tema - varighet 45 minutter
- Kurs er betalte og gir en omfattende og detaljert leksjon i tema - varighet 3 timer

Både kursene og webinarene er en del av NORSIRK Innsikt hvor vi deler innsikt med kunder, samarbeidspartnere og andre interesserte.

Oppnådde gjenvinningsmål

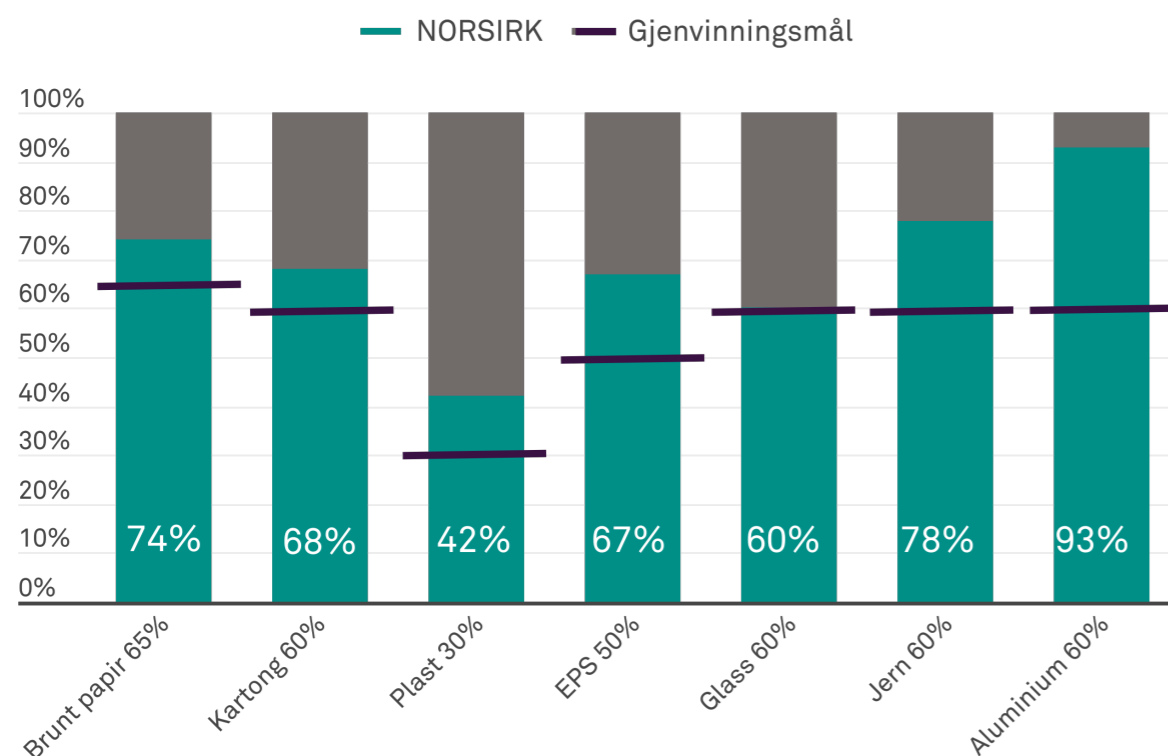
NORSIRK er stolte av å også i 2023 ha oppnådd svært gode resultater på gjenvinning. På nesten alle fraksjonene har vi høyere tall enn årets mål fra myndighetene.

Fra og med 2025 vil gjenvinningsmålene øke til 47 prosent plastemballasje (EPS vil inkluderes under plast), 60 prosent emballasjekartong, 80 prosent emballasje av brunt papir, 70 prosent jernholdig metallemballasje, 50 prosent aluminiumsemballasje, 70 prosent glassemballasje og 25 prosent treemballasje.

Fra og med 2030 blir gjenvinningsmålene; 52 prosent plastemballasje, 60 prosent emballasjekartong, 90 prosent emballasje av brunt papir, 80 prosent jernholdig metallemballasje, 60 prosent aluminiumsemballasje, 75 prosent glassemballasje og 30 prosent treemballasje.

Disse målene jobber vi hardt for å nå, og sammen med våre kunder og innsatsen de gjør på å gjøre sin emballasje gjenvinnbar skal vi oppnå både 2025- og 2030-målene.

Gjenvinningsåret 2023

Emballasje

– som en del av sirkulærøkonomien

I en verden hvor ressursforbruket og avfallsproduksjonen øker i et alarmerende tempo, blir behovet for bærekraftige løsninger stadig viktigere. En av de mest lovende tilnærmingene for å håndtere disse utfordringene er den sirkulære økonomien.

Hva er sirkulærøkonomi?

Sirkulærøkonomi er et økonomisk system som har som mål å eliminere avfall og kontinuerlig bruke ressurser på nytt. I motsetning til den tradisjonelle lineære økonomien, som følger et "ta, lage, bruke og kaste"-mønster, søker sirkulærøkonomi å holde produkter, materialer og ressurser i bruk så lenge som mulig. Dette oppnås gjennom strategier som ombruk, gjenbruk, reparasjon, oppgradering og materialgjenvinning.

Prinsippene for sirkulærøkonomi inkluderer:

- **Design for holdbarhet:** Utvikle produkter som er laget for å vare lenge.
- **Reduksjon av avfall:** Minimere avfallsproduksjon gjennom effektiv bruk av ressurser, slik at avfall blir sett på som nye ressurser.
- **Forlengelse av produktets livssyklus:** Gjennom reparasjon og oppgradering.
- **Ombruk og materialgjenvinning:** Sikre at produkter kan brukes på nytt og at materialene kan gjenvinnes etter endt levetid.

Sirkulærøkonomi i emballasjeindustrien:

Sirkulærøkonomi handler om å holde materialer i bruk så lenge som mulig, maksimere deres verdi og deretter regenerere dem ved slutten av hver brukssyklus. Å regenerere betyr å danne på nytt. Eksempler inkluderer lukkede kretsloopssystemer hvor emballasje brukes flere ganger og materialer kontinuerlig gjenvinnes tilbake til nye produkter.

Tiltak for å fremme sirkulærøkonomi:

- **Ombrukbare løsninger:** Implementering av ombrukbar emballasje og ombrukssystemer, spesielt innen B2B-sektoren.
- **Design for materialgjenvinning:** Utvikling av emballasje som er lett å materialgjenvinne og som bruker monomaterialer.
- **Utvidet produsentansvar (EPR):** Politikk som krever at produsenter tar fysisk og/eller finansielt ansvar for hele livssyklusen til sine produkter, inkludert avfallshåndtering.
- **Samarbeid og standardisering:** Enighet om standardiserte løsninger for farger, formater og materialer kan effektivisere ombruk og materialgjenvinning av emballasje, samt bidra til effektiv logistikk og reduserte kostnader.

Bedriftene oppnår flere fordeler ved å tenke om emballasje som en del av sirkulærøkonomien:

Redusert avfallsmengde

Ved å designe emballasje for ombruk og materialgjenvinning, kan avfallsmengden reduseres betydelig. Dette bidrar til å redusere miljøpåvirkningen og behovet for nye råmaterialer, samt reduksjon i produsentansvarsgebyret.

Økt ressurseffektivitet

Bedrifter kan oppnå større effektivitet ved å utnytte ressurser fullt ut og redusere behovet for nye materialer. Dette kan også føre til kostnadsbesparelser og økt konkurransekraft siden materialprisene kommer til å stige i fremtiden. Bruk av gjenvunnet materiale sikrer at bedrifter oppfyller kravene om gjenvunnet innhold i emballasje og styrker sitt omdømme.

Forbedret ombruk

Ombruk av emballasje kan føre til mindre behov for ny produksjon og dermed redusere karbonavtrykket både i Scope 1, 2 og 3, samtidig som det sikrer at bedrifter er i samsvar med flere lovverk som Emballasjeforordningen, Økodesigndirektivet og Forordningen om Avskogingsfrie råvarer og produkter.

Implementering av sirkulære prinsipper

Sirkulærøkonomi tilbyr en bærekraftig modell for fremtidens emballasjeindustri. Ved å implementere prinsipper for sirkulærøkonomi kan bedrifter redusere sin miljøpåvirkning, øke ressursutnyttelsen, og forbedre sin miljøprofil. Noen av de viktigste aspektene er:

Design for sirkularitet

Emballasje bør designes med tanke på ombruk og materialgjenvinning. Dette inkluderer bruk av enkle materialer og design som gjør det enkelt å skille komponentene.

I produktdesign: bruk moduler som kan sikre reparasjon, bidra til å forlenge produktets levetid i samsvar med nye økodesignkrav til produkter, samt redusere behov for ny emballasje.

Ombrukssystemer og påfyll-løsninger

Bedrifter kan implementere lukkede ombrukssystemer hvor emballasje samles inn, rengjøres, og brukes flere ganger før den til slutt materialgjenvinnes. Eksempler inkluderer ombrukbare transportkasser.

Identifiser forretningsmuligheter ved å bytte til påfyll-løsninger, hvor forbrukere fyller produkter i egne eller påfyll-beholdere. Flere regelverk vil fremme bruk av påfyll-løsninger innen vaskemidler, mat og drikke som Emballasjeforordningen, Økodesigndirektivet og Vaskemiddelforordningen.

Samarbeid og partnerskap

Samarbeid mellom aktører i verdikjeden er essensielt for å oppnå sirkularitet. Dette inkluderer samarbeid med leverandører, kunder, produsentansvarsselskaper og materialgjenvinningsselskaper.

Partnerskap kan også bidra til å utvikle nye løsninger spesielt med tanke på standardisering. For eksempel bruk av standardiserte flasker for ulike produkter, som kan ombrukes på tvers av varemerker og kan materialgjenvinnes mer effektivt.

Sirkulærøkonomi vil bli stadig viktigere innen emballasjeindustrien. Med økt fokus på bærekraft fra både myndigheter og forbrukere, vil bedrifter som adopterer sirkulære prinsipper stå bedre rustet til å møte fremtidige krav, endringer i ressurstilgang og materialpriser, og forventninger fra forbrukere.

Sirkulærøkonomi tilbyr en bærekraftig modell for fremtidens emballasjeindustri. Ved å iverksette prinsipper som ombruk, påfyll, design for materialgjenvinning, og standardisering kan bedrifter redusere sin miljøpåvirkning, øke ressursutnyttelsen, og forbedre sin miljøprofil.

«Sirkulærøkonomi vil bli stadig viktigere innen emballasjeindustrien. Med økt fokus på bærekraft fra både myndigheter og forbrukere, vil bedrifter som adopterer sirkulære prinsipper stå bedre rustet til å møte fremtidige krav, endringer i ressurstilgang og materialpriser, og forventninger fra forbrukere.»

Foto: Norenco, Bilde av Elise Haukland Bakken

også miljømessige grunner. Hvorfor skal vi betale for å frakte vann når det ikke er nødvendig, spør hun.

Elise forklarer at 1 liter konsentrat tilsvarer 20 liter ferdig produkt. Det betyr at de sparer 19 lastebillass for hvert lastebillass med produkt de sender ut. En 95 % prosent besparelse både økonomisk og i CO2-utslipp.

Påfyll som nøkkel

Hvert år ser de på emballasjen og nye muligheter for optimering. I 2023 begynte de med refill, og det er denne emballasjeoptimeringen som har gitt resultater for rapporten du leser nå. Tidligere solgte de små 50 eller 100 ml-sprayflasker med brillerens til optikere. Det gjør de fortsatt, men nå har de også startet med å selge større påfyll-flasker på 500 ml. Elise melder om at det har vært en stor suksess:

– Først var det mange som var skeptiske. Særlig var kundene våre redd for at deres kunder ikke skulle komme så ofte inn i butikken, ettersom de nå ikke trengte brillerens like ofte. Men det viste seg at kundene ble enda mer fornøyd med at de tilbød en refill-løsning, og responsen har vært nesten overveldende.

Hun legger også til at de som var mest skeptiske nå har blitt de som er mest fornøyde.

Forbrukerne ønsker å være miljøvennlige

At forbruker ønsker å ta mer miljøvennlige valg, har blitt vist i flere undersøkelser, men innkjøpere er gjerne redde for å endre for mye på varene eller forretningsmodellen sin da de frykter at det gir mindre profit. Norenco sin erfaring med påfyll-løsninger demonstrerer imidlertid at forbrukernes preferanser er i endring.

Vi i NORSIRK heier både på ombruksemballasje og påfyll-løsninger, både hjemme og i butikk. Vi holder webinar og kurs om de nye kravene som kommer på ombruk og påfyll/refill. Ta gjerne kontakt med oss hvis du lurer på hvordan din bedrift kan innføre mer påfyll eller møte kravene til ombruksemballasje.

«Helt fra vi startet har vi blant annet hatt fokus på konsentrater. Dette er både av økonomiske, men også miljømessige grunner. Hvorfor skal vi betale for å frakte vann når det ikke er nødvendig»

De fleste har kanskje ikke hørt om Norenco, men mest sannsynlig har du likevel brukt deres produkter.

Norenco er nemlig en norsk produsent av renholdsprodukter og spesialkjemikalier som blant annet avløpsåpneren Mudin eller Optikerens Brillerens. Helt siden 1986 har Norenco utviklet og levert spesialkjemikalier og renholdsprodukter. Elise Haukland Bakken, som er daglig leder, stilte til en liten prat om hva de gjør for å ta sin del av miljøansvaret.

– Helt fra vi startet har vi blant annet hatt fokus på konsentrater. Dette er både av økonomiske, men

Bærekraftig emballasje – fra teori til praksis

Å gå fra teori til praksis når det gjelder bærekraftig emballasje kan virke utfordrende, men med riktig tilnærming kan det være både gjennomførbart og fordelaktig. Implementering av bærekraftig emballasje i industrien går langt utover bare å velge de riktige materialene. Det innebærer en helhetlig tilnærming som inkluderer design, produksjon, logistikk, og til og med forbrukeradferd.

Denne artikkelen guider deg gjennom prosessen med å implementere bærekraftige emballaseløsninger i din bedrift.

Nøkkelprinsipper for bærekraftig emballasje

- **Redusere:** Å minimere mengden materialer som brukes i emballasje, samt redusere miljøfotavtrykket.
- **Ombruke:** Å designe emballasje som kan brukes flere ganger til samme formål.

- **Materialgjenvinne:** Å bruke materialer som kan gjenvinnes etter bruk.

1. Enkel materialkomposisjon: Unngå bruk av flere materialer i én emballasjeeinheit, da dette kompliserer materialgjenvinningen.

2. Standardisering: Implementering av standarder som gjør det enklere å sortere og materialgjenvinne emballasje.

3. Innovativ design: Bruk av design som fremmer enkel tømning og rengjøring av emballasje, noe som er viktig for materialgjenvinning.

Trinn for implementering av bærekraftig emballasje

Skaff nødvendig kompetanse

- Få kunnskap om de nyeste kravene til bærekraftig emballasje og eksisterende løsninger.
- Lær hvordan du kan samarbeide med leverandører som tilbyr løsninger som er i samsvar med de nyeste kravene.
- Forstå hvordan man skal dokumentere og verifisere miljøpåstandene, slik at du unngår risikoen for grønnvasking.

Få oversikt over fremtidige reguleringer både innen emballasje og produkter

- Overgangen til sirkulærøkonomi krever samspill mellom produkt og emballasje. For eksempel endringer i Vaskemiddeldirektivet skal stimulere bruk av påfyll-løsninger innen vaskemidler. Samtidig setter Emballasjeforordningen krav til reduksjon av emballasje og ombruk og påfyll.
- Krav til digitale løsninger som QR-koder for emballasje og produktpass for produkter krever en helhetlig tilnærming til systemet for produktemballasje.
- Identifiser dokumentasjons- og rapporteringskrav for å sikre at IT-systemer er tilrettelagt for økende krav til sporbarhet og transparens i fremtiden.

Evaluering av nåværende emballasje

- Kartlegg nåværende emballasjetyper og -materialer.
- Identifiser områder med forbedringspotensial og muligheter for reduksjon av miljøpåvirkning, som ikke gjenvinnbar emballasje og overemballering.

Utvikling av en handlingsplan

- Definer klare mål og tidsrammer for å implementere kommende krav.
- Iverksett en handlingsplan med konkrete tiltak for å nå disse målene med tydelig prioritering.

Samarbeid med leverandører og partnere

- Engasjer leverandører i bærekraftsmålene og arbeid sammen for å finne løsninger. Når du velger leverandører, se etter de som kan tilby materialer i samsvar med regelverk og har nødvendig dokumentasjon.
- Samarbeid med kunder for å kartlegge kundebehov og forventninger.
- Utforsk partnerskap med teknologiselskaper, produsentansvarsselskaper, materialgjenvinningsanlegg, standardiserings- og sertifiseringsorganer, og andre relevante aktører.
- Finn leverandører og partnere for å utvikle ombrukssystemer.
- Gjennomfør workshops og opplæringsprogrammer for å øke bevisstheten og kunnskapen om bærekraftig emballasje blant interessenter, eller bli med på arrangementer.

Implementering av innovative materialer og teknologier

- Utforsk bruk av gjenvinnbare materialer, materialgjenvunnede materialer, bio-baserte materialer (fra riktig råstoff), og komposterbare emballasjer (for industriell kompostering).
- Iverksett teknologi som forbedrer gjenvinnbarhet og sporbarhet, og reduserer miljøavtrykket.
- Implementer systemer for å overvåke miljøpåvirkningen av emballasje og samle nødvendige data.

Overgangen til bærekraftig emballasje kan virke overveldende for mange bedrifter. Dette gjelder spesielt de som har begrenset kompetanse på området. Å navigere de komplekse kravene og finne passende løsninger kan være en utfordring. Begynn med å søke råd og veiledning fra eksperter på bærekraftig emballasje for å bygge nødvendig kompetanse om lovkrav, beste praksis og teknologiene innen bærekraftige emballaseløsninger.

Fordelene ved å implementere bærekraftig emballasje inkluderer redusert miljøpåvirkning, forbedret omdømme, økt kundetilfredshet, og overholdelse av lover og forskrifter. For bedrifter som ønsker å være fremtidsrettet og konkurransedyktig, og ikke minst overleve paradigmeskiftet, er bærekraftige emballaseløsninger essensielle.

«Sjekk kurskalenderen vår, så du får innsikt i hva som kreves for å være i samsvar de kommende årene.»

KICKS

Emballasjeoptimering kan være både små og store grep, enten på en enkelt varegruppe, eller på hele verdikjeden. Å tenke strategisk og langsiktig, med den nye emballasjeforordningen i bakhodet, kan på sikt gi store gevinster. Charlie Löfgren, Head of Group Transport & Packaging, ville gjerne fortelle om noen av grepene de har gjort for å redusere kostnader og miljøavtrykk.

Mer effektiv forsyningskjede

KICKS er en av dem som har satt i gang et større prosjekt for å sikre kontroll på flere ledd i forsyningskjeden. Charlie forklarer at «vi satt i gang en SCT – altså en «supply chain transformation» i 2021, og det nye anlegget sto klart i 2023. Det betyr i store trekk at vi har gått over fra flere tredjepartslager til et «omni-warehouse» som vi drifter selv.» Slik har de gjort fem forsyningskjeder om til én, noe som gjør

at transport av produkter inn og ut kan gjøres mer effektivt, samt minimere mengder emballasje ved økt omsetning.

KICKS har flere fysiske butikker, men er også store på netthandel. Med mange mindre pakker som sendes ut direkte til kunder er det viktig at eskene er optimalisert, både med tanke på transportkostnader og kundenes tilfredshet. Samt at det er i tråd med kravet til minimering av tomrom i

netthandelemballasje i den kommende Emballasjeforordningen. Charlie forteller at «på det nye lageret er det mer automatikk, som gir bedre sampakking. Vi har også gått over til tynnere bølgepapp – som både sparer vekt og plass på pallene.» Han viser fornøyd til et eksempel hvor de reduserte med 1/3 palleutsendelser fra en måned i ett år til det samme i det neste. Dette til tross for at omsetningen økte.

Nye krav til bedriftene

Vi spurte Charlie hvordan de så for seg at de nye ombrukskravene kom til å påvirke dem, og hvilke tiltak de har planlagt. Foreløpig var det kun transportemballasje i form av paller som brukes som ombruksemballasje, men det var tydelig at ombruk sto på agendaen. Han viste til et eksempel som ikke

omhandlet emballasje, men som også er viktig i overgangen til en mer sirkulær økonomi. «Vi har planer om å sette inn en stor kasse på lageret, hvor det skal samles gamle og slitte uniformer slik at de kan repareres og brukes på nytt.» Tekstiler er også én av de nye varegruppene som omtales av EU som et mulig nytt produsentansvar.

Hvis du ønsker hjelp til å vite hvilke av de nye kravene som kommer for din bedrift, har NORSIRK satt opp både webinarer og kurs som gir mer innsikt i de kommende reglene. Vi tilbyr også skreddersydd rådgivning og kurs på forespørsel.

IKEA

En av IKEAs store markedsfordeler er nettopp deres smarte og optimerte emballasje. Flatpakningene de er så kjent for gjør det ikke bare enklere for kundene å handle mer av det de trenger, men hindrer også overflødig emballasje. Likevel er IKEA, som en verdensomspennende aktør, med på å skape store mengder emballasjeavfall. Derfor slutter de ikke med å kontinuerlig arbeide for å forbedre emballasjen sin. Vi møtte Allan som har jobbet på emballasjeteamet i Sverige i over 40 år, og hans kollega Anders.

Mål om å bli plastfri

Allan, som er utdannet ingeniør, har lang fartstid i IKEAs emballasjeteam. All design gjøres faktisk fra kontoret i Sverige. Her kommer de på med nye ideer og tester ulike løsninger. Det er også her ideen om at IKEA skal bli plastfri kommer fra. I 2021 lanserte de målet om å kutte ut all plast i forbrukeremballasje innen 2028. I 2023 hadde IKEA redusert plastemballasjen med 47 %. I tillegg har de redusert plast rundt flerpakninger og transportemballasje.

Noen av løsningene

Streckfilm som surres rundt paller er en av de største kildene til plastavfall. Løsningen har blitt å bruke 'fiber-film' i stedet for plastfilm. Allan kaller den «dundergubbe», og den er allerede i bruk i flere land. I Norge brukes det fortsatt streckfilm av plast, men målet er at hvis 'fiber-film' blir en suksess, vil det innføres globalt.

En av de viktigste endringene i Norge i 2023 var å bytte fra plast- til fiberemballasje rundt pledd og sengetøy. Som bildene viser er det plastomslaget rundt pleddet som er borte, mens nødvendig informasjon har stått, og står fortsatt, på papir-omslaget rundt.

Realitetsorientering

Allan og teamet er stolte av endringene de har fått til så langt og det de jobber med. Store mengder plastavfall reduseres i alle land hvor IKEA har kunder. Til tross for dette innrømmer de at det er umulig å bli helt plastfri. For eksempel må de bruke «hot melt»-lim for å holde sammen emballasje. Det samme gjelder små klistrelapper som forsterker bindepunktene til emballasje rundt tekstiler.

Hvorfor ønsker IKEA å kutte ned på plast?

Selv om stretchfilm kan gjenvinnes, er et slikt overforbruk av plast ikke ønskelig. Reduksjon av CO2 er nemlig den største gevinsten i å gå over fra plast til fiber. De små posene med skruer eller andre deler som kommer med nesten alle IKEA-produkter vil også gå over til å lages av fiber. Disse små posene gjenvinnes sjeldent i praksis, selv om de kan gjenvinnes i teorien. At de i fremtiden skal lages av fiber vil redusere mengden plastavfall som brennes eller kommer på avveie.

Stoffer i emballasje

– hvilke reguleringer finnes det?

Helse- og miljøskadelige stoffer reguleres for å beskytte mennesker og miljøet fra skadelige effekter. Emballasjeforordningen og andre relevante regelverk sikrer at stoffer som brukes i produkter ikke utgjør en uakseptabel risiko. Bedrifter må overholde disse reguleringene ved å bruke sikre alternativer og følge strenge dokumentasjonskrav.

Bedrifter som ønsker å importere og selge produkter, må være klar over hvilke miljøkrav som gjelder. Dette gjelder leketøy, elektriske og elektroniske produkter (EE-produkter), møbler, sykler, sportsutstyr, smykker, utstyr til lekeplasser, men også emballasje. Emballasje kan inneholde ulike kjemikalier og tungmetaller som kan ha skadelige effekter hvis de lekker ut i miljøet eller kommer i kontakt med matvarer og andre forbruksvarer.

Eksempler på regulerte stoffer og deres påvirkning

- **Tungmetaller:** Bly, kadmium, kvikksølv og heksavalent krom er tungmetaller som er svært giftige og kan ha alvorlige helseeffekter, inkludert kreft, nyreskader og nevrologiske lidelser. Disse stoffene kan også forurense jord og vannkilder, påvirke økosystemer og bioakkumulere i næringskjeden.
- **Bisfenol A (BPA):** BPA er en kjemisk forbindelse som brukes i produksjon av plast og har vært knyttet til hormonforstyrrelser, kreft og andre helseproblemer. For å beskytte forbrukere, spesielt sårbare grupper som barn, er bruken av BPA i matkontaktmaterialer sterkt begrenset.
- **Per- og polyfluoroalkylstoffer (PFAS):** PFAS er en gruppe syntetiske kjemikalier som er svært persistente i miljøet og kan forårsake alvorlige helseproblemer som kreft, leverskader og immunsystemforstyrrelser. PFAS brukes ofte i matemballasje for å gi vann- og fettavvisende egenskaper, men på grunn av deres helsefare, er deres bruk underlagt strenge restriksjoner.

- **Ftalater:** Ftalater brukes i plastemballasje for å gjøre materialet mer fleksibelt, men de er regulert på grunn av potensielle helsefare som hormonforstyrrelser. EU-lovgivningen begrenser bruken av ftalater i emballasje som kommer i kontakt med mat og barneprodukter, for å beskytte folkehelsen.
- **Plast:** Plastemballasje må også oppfylle krav til resirkulerbarhet og bruk av resirkulert innhold. Dette bidrar til å redusere avfallsmengden og fremme en sirkulær økonomi. I tillegg til å begrense farlige stoffer, sikrer dette at plastmaterialer kan gjenbrukes trygt og effektivt.

Regelverk

- **Emballasjeforordningen (forslag):** Setter klare retningslinjer for hvilke stoffer som kan brukes, i hvilke mengder, og hvordan de skal håndteres gjennom hele emballasjens livssyklus.
- **Produktforskriften i Norge:** Regulerer bruk av tungmetaller i emballasje og bruk, merking, og håndtering av andre helse- og miljøfarlige kjemikalier og produkter i Norge.
- **Økodesigndirektivet (forslag):** Regulerer bruken av visse stoffer i produkter for å sikre at de ikke har skadelige effekter på helse og miljø. Setter krav til identifisering og erstatning av stoffer, dokumentasjon og sporbarhet, samt digitale produktpass.
- **Forbud mot BPA (forslag):** Regulerer bruk (og forbud) av bisfenol A (BPA) og andre bisfenoler i matkontakt-materialer (inkludert plastemballasje).

- **REACH:** Regulerer kjemikalier og deres trygge bruk i EU.
- **RoHS:** Regulerer bruk av farlige stoffer i elektriske og elektroniske produkter.
- **POP:** Regulerer persistente organiske forurensninger.
- **CLP:** Regulerer hvordan kjemikalier klassifiseres, merkes og emballeres for å sikre at farene kommuniseres tydelig og for å beskytte menneskers helse og miljøet.

EUs Emballasjeforordning setter klare retningslinjer for hvilke stoffer som kan brukes, i hvilke mengder, og hvordan de skal håndteres gjennom hele emballasjens livssyklus. For bedrifter innebærer dette en plikt til å sikre at deres produkter overholder disse kravene, gjennom nøye dokumentasjon, testing og merking. Ved å forstå og implementere disse kravene, kan bedrifter bidra til en mer bærekraftig fremtid og redusere de potensielle negative konsekvensene av emballasje på miljøet og folkehelsen. Noen av de viktigste bestemmelser inkluderer:

- **Begrensning av tungmetaller:** Det er satt grenser for innholdet av tungmetaller som bly, kadmium, kvikksølv og heksavalent krom i emballasje. Disse begrensningene er nødvendige for å minimere risikoen for miljø- og helseskader ved bruk og avhending av emballasje.
- **Forbud mot skadelige kjemikalier:** Visse kjemikalier, som per- og polyfluoroalkylstoffer (PFAS), er underlagt strenge restriksjoner når de brukes i emballasje som kommer i kontakt med mat. Dette skyldes de potensielle helse- og miljørisikoene disse stoffene kan utgjøre ved langvarig eksponering.
- **Krav til gjenvinnbarhet og ombruk:** Emballasje må designes slik at den kan ombrukes og materialgjenvinnes på en sikker og effektiv måte. Dette innebærer at materialene som brukes i emballasje ikke skal hindre gjenvinningsprosesser eller utgjøre en risiko når de behandles i avfallshåndteringssystemer.
- **Merking og informasjon:** Produsenter må gi tydelig informasjon om materialene som brukes i emballasje, samt instruksjoner for riktig avhending. Dette bidrar til å sikre at emballasjen håndteres på en måte som minimerer risikoen for helse- og miljøskader.

Hvordan kan bedrifter etterleve regelverket:

- **Identifikasjon av relevant regelverk:** Bedrifter må kjenne til relevant regelverk (både eksisterende og kommende) for produkter og emballasje.
- **Identifikasjon av stoffer:** Bedrifter må identifisere alle stoffer som brukes i egne produkter og sikre at ingen forbudte eller strengt regulerte stoffer er inkludert. Samt etterspørre dokumentasjon fra leverandører.
- **Dokumentasjon:** Utarbeide og oppbevare dokumentasjon som viser samsvar med regelverket. Dette inkluderer sikkerhetsdatablad og tester som bekrefter at produktet overholder grensene for farlige stoffer.
- **Erstatning av farlige stoffer:** Vurdere muligheten for å erstatte farlige stoffer med mindre skadelige alternativer eller alternative teknologier. Lage plan for endringer i produktdesign for å være i samsvar med kommende regelverk.

Les Miljødirektoratets veileder for mer informasjon om ansvar som importør, produsent eller distributør av produkter her <https://www.miljodirektoratet.no/ansvarsomrader/kjemikalier/for-naringsliv/importere-produsere-og-selge-produkter/>.

Ansvar og roller som produsent, importør og distributør

Miljødirektoratet skriver følgende om hvilke ansvar og roller produsenter av emballasje eller emballerte varer har, særlig med tanke på helse- og miljøskadelige stoffer:

Det er flere roller i leverandørkjeden med ulike forpliktelser. For flere av regelverkene gjelder følgende:

- **Produsent:** Produserer varer eller kjøper inn produkter fra en produsent, og setter ditt navn/din merkevare på disse varene.
- **Importør:** Importerer produkter fra utenfor EØS-området for salg til Norge.
- **Distributør:** Kjøper inn produkter fra innenfor EØS-området for salg til Norge.

Som produsent eller importør av produkter til Norge må du vite hva de inneholder, og ikke selge produkter med helse- og miljøskadelige stoffer. Det er hjemlet i aktsomhetsplikten i produktkontrollloven.

Det er færre forpliktelser for distributører enn det er for importører som gjør varer tilgjengelige på EØS-markedet for første gang. Importører har et stort ansvar for å sørge for at varene er lovlige å selge i EØS-området, inkludert Norge.

Produsenter, importører og distributører har følgende felles ansvar:

- Selge kun lovlige produkter.
- Melde fra om ulovlige produkter.
- Samarbeide med myndighetene.
- Ha informasjon om leverandørkjeden – kan oppgi til myndighetene hvem produktene ble kjøpt fra og solgt til.

Se mer utfyllende informasjon ved å søke på “Ansvar og roller” på miljødirektoratet.no eller gå inn på <https://www.miljodirektoratet.no/ansvarsomrader/kjemikalier/for-naringsliv/importere-produsere-og-selge-produkter/ansvar-og-roller/>

Kurskalender

Høstens kurskalender ser slik ut, med åtte kurs og seks gratis webinarer. Vi har allerede hatt mange påmeldte både til webinarer og kurs. I tillegg bistår vi kundene våre om hvordan denne kunnskapen kan omsettes til praksis ved hjelp av våre rådgivningstjenester.

Alle kurs og webinarer kan også holdes på forespørsel, så ikke nøl med å ta kontakt. Vi er her for å dele av vår kompetanse for å gjøre dere rustet til fremtiden. Ta en kikk og se hva som kan angå deg og din bedrift.

Kurs	Dato	Tidspunkt	Sted
Omstillingen til sirkulærøkonomi - Vinn eller forsvinn	03.10.2024	10:00 - 10:45	Gratis webinar
Bærekraftspåstander - hvordan merke produktene i samsvar med de nye reguleringene?	09.10.2024	12:00 - 15:00	Kurs
Naturkrise og reguleringer innen sirkulærøkonomi - risiko og muligheter for bedrifter	17.10.2024	10:00 - 10:45	Gratis webinar
Hvordan sikre samsvar med nytt lovverk for emballasje	30.10.2024	12:00 - 15:00	Kurs
Krystallkule: lovverk og regulering innen sirkulærøkonomi som ikke er utarbeidet ennå	31.10.2024	10:00 - 10:45	Gratis webinar
Hvordan gjøre bedriften klar til rapporteringskravene og dokumentasjonsplikt på emballasje	06.11.2024	12:00 - 15:00	Kurs
Emballasjeforordningen (PPWR) - paradigmeskifte i markedet og næringslivet	20.11.2024	12:00 - 15:00	Kurs
Krav til ombruk og påfyll - hvordan forberede virksomhet til den nye sirkulære økonomien	04.12.2024	12:00 - 15:00	Kurs
All emballasje skal være gjenvinnbar innen 2030 - hva betyr det for din virksomhet?	På forespørsel		Kurs
Bærekraftige emballasjematerialer - samspill eller motspill mellom innovasjon og regelverk	På forespørsel		Kurs
Finnes det løsninger for kommende bærekraftskrav til emballasje?	På forespørsel		Gratis webinar
Hvordan unngå grønnvasking - Tips til produktmerking	På forespørsel		Gratis webinar
Importører av varer til Norge - hvordan overleve tsunami med miljøkrav	På forespørsel		Gratis webinar

La oss gjøre jobben for deg

NORSIRK er en godkjent returordning og totalleverandør av produsentansvar for norske virksomheter.

I to tiår har NORSIRK ivaretatt produsentansvar for norsk næringsliv. Vi ble etablert i 1998, og har siden etablert oss som en totalleverandør av innsamling, transport og gjenvinning av både EE-avfall, emballasje, drikkevareemballasje og batterier. I dag henter vi avfall fra omtrent 2500 hentesteder over hele landet.

Som kunde hos NORSIRK vil du bli en del av vårt gjenvinningsnettverk. Vi binder verdikjeden til bedriften din sammen, og gjør den sirkulær. Sammen med våre samarbeidspartnere sørger vi for at din bedrift overholder alle myndighetskrav knyttet til EE-avfall, emballasje, drikkevareemballasje og batterier. La oss gjøre jobben for deg, slik at du kan fokusere på kjernevirksomheten.

GURO KJØRSVIK HUSBY
Kommersiell direktør

guro@norsirk.no

WWW.NORSIRK.NO